

PALAPELI – metallimies oopperalavalla

Olen harrastanut laulamista koko ikäni, kuoroissa, solistina, niin tanssibändeissä kuin muissakin kokoonpanoissa. Suuri haaveeni laulaa oopperaa toteutui, kun Jyväskylän alueoopperaan valittiin yksi tunnetuimmista: G. Bizetin Carmen. Valmis esitys koostuu eri osasista, siitä nimi palapeli.

Oopperan ensi-ilta oli 31.12.2017, loppuunmyytyjä esityksiä oli 11, sekä ennakkoesitys omaisille. Loppiaisensisäesityksenkin liput myytiin neljässä tunnissa.

Palapeliä alettiin koota jo v. 2016 kesällä (valittiin solistit ja ohjaaja, aikataulut, esityspäivät). Oma starttini 1/ 2017 alkoi jännittävällä koelaululla oopperakuoroon. Yli 80 hakijasta valittiin n. 50 laulajan oopperakuoro, olin mukana!

Harjoitukset alkoivat 3/2017.

Carmenissa on paljon kuoro-osuuksia, esityskieli on ranska joka oli minulle (puhun suomea, savvoo, hilijaa ja kovvaa) erittäin haasteellista.

Onneksi netistä löytyi apuohjelmisto kuorostemmojen opetteluun. Kevät harjoiteltiin kerran viikossa, kohti Jyväskylän Kesän konserttia. Maistiaisina kuultiin kuoro-osia sekä oopperan pääsolisteja: Carmen (Ivana Sribljan, Kroatia) ja Don Jose (britti Sam Furnes). Kuoro jatkoi syksyn harjoituksia marraskuun loppuun, jolloin kaikki piti osata jo ulkoa.

Toisaalla suunniteltiin lavastusta (ohjaaja Erik Söderblom sekä lavastajapukusuunnittelija Karmo Mende), haasteenaan esitysten aikana pyörivä teatterin oma ohjelmisto.

Joulukuussa alkoivat ohjaajan johdolla näyttämöharjoitukset ensin kuorolle, sitten saatiin solisteja mukaan. Kokeiltiin vielä erilaisia variaatioita kohtauksista, mukana oli myös Vox Aurea lapsikuoro. Solisteilla oli myös omia harjoituksiaan.

Teatterin näyttämölle

Lavalle päästiin viikkoa ennen ensi-iltaa, kun läpimenoissa hiottiin kohtauksia. Paikoin lavalla oli jopa

80 henkeä, sekä 35 soittajan Jyväskylän Sinfonia alhaalla orkesterimontussaan.

Joulun jälkeen tehtiin kolme läpimenoa orkesterin kanssa

lavasteissa ja esiintymisasuissa. Jotain vielä hiottiin, mutta itse ooppera alkoi olla valmis: olihan joulukuussa ollut 20 harjoitusta ennen ensi-iltaa.

Jännitti vielä, kun alkusoitto alkoi soida ja odottelimme esiripun aukeamista. Mutta sitten esitys alkoi solua eteenpäin – hyvin harjoiteltuna.

Palapelin osia näyttämöllä

Paljon tapahtuu näyttämön takana, ihmiset hakeutuvat kulisseissa paikoilleen odottamaan omaa vuoroaan. Nopeita vaatteiden vaihtoa, minulla oli eräässä kohtauksessa aikaa noin 30 sekuntia vaihtaa vaatetus, siirtyä 30 metrin matka näyttämön takana ja valmistautua torreadoria esittävän Valtteri Torikan vierellä näyttämölle tuloon.

Suuri rooli oli myös näyttämöhenkilökunnalla, joka hoitaa lavastukset ja niiden vaihdot esityksen aikana. Yhden näyttämömiehen piti varmistaa sammuttimen kanssa kulisseissa lähellä, kun Don Jose ampui mustaruutiaseella näyttämöllä. Puvustajien avulla vaihtovaatteet olivat sovitulla paikoilla sekä vaatehuolto toimi. Oopperan tekstitys suomeksi heijastettiin näyttämön yläreunaan, samoin esitykseen tarvittiin myös valomies, joka hoiti näyttämön valaistuksen. Kaiken kaikkiaan oopperan tekemiseen osallistui n.

180 ihmistä eri tehtävissä.

Yllättäviä sattumuksia

Juuri ennen yhtä esitystä kaatui lavastemiehiltä n. 6 metriä korkea lavastuselementti, jonka korjaus myöhästi esityksen alkua 30 min. Kerran minun esiintymiskenkäni olivat hukassa ja pukijat toivat jotkut tilalle, onneksi löytyivät toiselle puoliajalle. Kaikenlaista pientä yleisölle huomaamatonta tapahtui esitysten aikana.

Minulle oli kunnia ja mieltä sykähdyttävä kokemus olla tekemässä oopperaa yleisölle. Seuraava ooppera Jyväskylässä on La Bohème, jonka ensi-ilta on 31.12.2019. Tervetuloa oopperaa katsomaan, ehkäpä minäkin vilahtelen näyttämöllä silloin.

Hyvää Joulun odotusta!

t. Tapio Kunnela

Pirin sukuseuran hallituksen jäsen

Carmen, tupakkatehtaan tytöt Satu ja Tiina sekä oopperakuoron basso Tapio